

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ ТА
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*II Всеукраїнської
науково–практичної конференції
викладачів та фахівців–практиків*

**ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І
ПРАКТИКА**

та
*XII Всеукраїнської
науково–практичної конференції
курсантів, студентів, аспірантів та
ад'юнктів*

**ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Львів – 2022

Голова:	Андрій КУЗИК – проректор з науково-дослідної роботи ЛДУБЖД, доктор сільськогосподарських наук, професор;
Заступники голови:	Олександр АЗЮКОВСЬКИЙ – ректор Національного технічного університету "Дніпровська політехніка" (НТУ «ДП»), кандидат технічних наук, професор. Василь ПОПОВИЧ – начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУ БЖД, доктор технічних наук, професор; Дмитро МАТВІЙЧУК – головний редактор науково-виробничого журналу «Охорона праці»;
Члени оргкомітету:	Василь ГОЛІНЬКО – завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; Зіновій ЯРЕМКО – завідувач кафедри безпеки життєдіяльності ЛНУ ім. І.Франка, доктор хімічних наук, професор Наталія БОРОДИНА – професор кафедри профілактики пожеж та безпеки життєдіяльності населення Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту, доктор технічних наук, старший науковий співробітник; Орислава ГОРНОСТАЙ – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук, доцент; Дмитро КОБИЛКИН – голова ради молодих вчених ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук; Володимир МАРИЧ – старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук; Ольга МЕНЬШИКОВА – заступник начальника навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУ БЖД, кандидат фізико-математичних наук, доцент; Олександр МІРУС – завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат хімічних наук, доцент; Олег НАГУРСЬКИЙ – завідувач кафедри цивільної безпеки Національного університету «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор; Оксана СТАНІСЛАВЧУК – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук, доцент; Галина ТЕЛЕГИНА – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат медичних наук, доцент; Інга УРЯДНИКОВА – кандидат технічних наук, доцент Державного університету телекомуникацій та Кіївського національного університету будівництва та архітектури; Валентина ФЕДОРЧУК-МОРОЗ – завідувач кафедри цивільної безпеки Луцького національного технічного університету, кандидат технічних наук, доцент; Сергій ЧЕБЕРЯЧКО – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; Олена ЯВОРСЬКА – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», кандидат технічних наук, доцент.

ОРГАНІЗАТОРИ ТА ВИДАВЦІ

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Інститут державного управління та наукових досліджень
з цивільного захисту
Львівський національний університет імені Івана Франка
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Національний університет «Львівська політехніка»
Луцький національний технічний університет
Науково-виробничий журнал «Охорона праці»

Друк на різографі Назарій ПЕТРОЛОК

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та відповідальний за друк** Микола Фльорко

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони: (032) 233-24-79,
тел/факс 233-00-88

Охорона праці: освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: Зб. наук. праць II Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків та XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2022. – 213 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків «Охорона праці: освіта і практика» та XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

Секція 1. „ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА“

Перспективи розвитку напряму «Охорона праці» в сфері освіти.

Інтерактивні методи навчання при викладанні дисциплін за напрямом «Охорона праці».

Формування ризик-орієнтованого мислення у здобувачів освіти та у працівників підприємств системи управління охоронюючою праці.

Оцінка ризиків.

Практичний досвід з охорони праці на підприємствах.

Секція 2. „ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ“

Стан і перспективи удосконалення системи управління та нагляду за охоронюючою праці і промисловою безпекою.

Профілактика вигорянічного травматизму.

Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих та екологічних чинників.

Забезпечення безпеки і гігієни праці у підрозділах силових та спеціальних структур.

Новітні інформаційні технології як інструмент підвищення рівня промислової безпеки.

Культура та психологія праці.

© ЛДУ БЖД, 2022

<p>Здано в набір 14.04.2021. Підписано до друку 23.05.2022. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 13,3. Гарнітура Times New Roman. Друк на різографі. Наклад: 100 прим. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@mns.gov.ua</p>	<p>За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передруковуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.</p>
---	---

Полодюк О.В., Станіславчук О.В.

СТВОРЕННЯ РІВНИХ ПРАВ НА РИНКУ ПРАЦІ ДЛЯ ОСІБ З ІН-
ВАЛІДНІСТЮ, ЯК ОДИН З ПРИОРИТЕТНИХ НАПРЯМКІВ ДЕР-
ЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ.....

103

ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ**Блащук В.В., Курепін В.М.**

ЗАПОБІГАННЯ ВИРОБНИЧИМ РИЗИКАМ, ЗАСНОВАНИХ НА
ПРИНЦИПАХ УСУНЕННЯ НЕБЕЗПЕК.....

106

Кухарська Дарина, Марич В.М.

РИЗИК ВИНИКНЕННЯ ТРАВМАТИЗМУ ПРАЦІВНИКІВ НА АВТО-
ТРАНСПОРТІ.....

108

Лозова Д.Р., Яечник Р.В.

ВПЛИВ РАДІАЦІЇ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ.....

110

Дьяков Д.В., Яворська О.О.

ЩОДО ВИБОРУ ФІЛЬТРУВАЛЬНИХ РЕСПІРАТОРІВ.....

111

Кедись О.А., Яечник Р.В.

ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.....

113

Радчук М.В., Туровська Г.І.

ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ ЯК СИСТЕМА
ЗАХОДІВ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИ-
КІВ.....

115

Шліхта О.О., Яечник Р.В.

ПЕРША МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ОТРУЄННЯХ ПСИХОТРОП-
НИМИ РЕЧОВИНАМИ.....

117

**ТЕХНОЛОГІЇ КОНТРОЛЮ І ЗАХИСТУ ВІД ШКІД-
ЛИВИХ І НЕБЕЗПЕЧНИХ ВИРОБНИЧИХ ТА ЕКО-
ЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ****Бировац Я.М., Босак П.В.**

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА-
КАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....

120

Головецька Вікторія, Галаджун Я.В.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ КОМ-
ПЛЕКСІ FERENC У МІСТІ ЛЬВОВІ.....

122

Горбенко В.С., Малько О.Д.

ЗАХОДИ ЗАХИСТУ МАШИНІСТА КРАНУ МОСТОВОГО ТИПУ ВІД
ШКІДливих і НЕБЕЗПЕЧНИХ ВИРОБНИЧИХ ЧИННИКІВ .....

125

Грудзова В.О., Лобойченко В.М.

ЩОДО ВПЛИВІВ АНТИПРЕНІВ НА ЛЮДИНУ ТА СТАН ДОВКІЛЛЯ...

127

УДК 656.025:656.08(075)

РИЗИК ВИНИКНЕННЯ ТРАВМАТИЗМУ ПРАЦІВНИКІВ НА АВТОТРАНСПОРТІ

Кухарська Дарина

*Марич В.М., ст. викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Важливе значення серед факторів, які зумовлюють ризик виробничого травматизму, мають попередні нещасні випадки, психофізіологічний стан потерпілих. При цьому несприятливий психофізіологічний стан може бути по-в'язаний як з об'єктивними причинами (погана організація праці), так і суб'єктивними, залежними від особливостей особистого стану потерпівших (необережність, поспіх, втома, роздратування, ризик тощо).

Аналізуючи ризик травматизму працівників на автотранспорті, необхідно зазначити, що він є однією з важливих галузей господарства, забезпечує поряд з іншими видами транспорту розвиток туризму, виробництво та обіг продукції промисловості й сільського господарства, потреби будівництва, задовольняє потреби населення в перевезеннях, а також сприяє зміцненню оборони України.

Керівники автотранспортних підприємств зобов'язані забезпечувати безпеку життя і здоров'я громадян, безпеку експлуатації транспортних засобів, охорону навколошнього природного середовища.

Працівники, які безпосередньо забезпечують безпеку руху транспортних засобів, повинні мати відповідну професійну підготовку і за станом здоров'я бути здатними якісно виконувати свої обов'язки. Ці працівники, а також працівники, які зазнають впливу шкідливих і небезпечних умов праці, повинні проходити у встановленому порядку медичні обстеження.

В Україні щороку стається майже 200 тисяч дорожньо-транспортних пригод, в яких 40 тисяч осіб отримують травми, а понад 5 тисяч гинуть.

За статистикою, серед подій, що привели до нещасних випадків на виробництві зі смертельним наслідком, переважають дорожньо-транспортні пригоди (зокрема наїзди транспортного засобу). Окрім того, дорожньо-транспортний травматизм залишається головною причиною смертності й госпіталізації серед осіб працездатного віку. Не випадково у розвинених країнах попередження виробничого травматизму, спричиненого дорожньо-транспортними пригодами, є одним із пріоритетних [1, 2].

Автомобільний транспорт є найбільш розповсюдженим. Саме тому на його частку припадає найбільша кількість негативного впливу. Головною проблемою є поганий стан доріг, до чого приводять кліматичні умови нашої країни, недосконала технологія виробництва дорожнього покриття, пересування

великовагових автомобілів по дорогах загального призначення тощо. Вирішенням може стати як капітальна реконструкція вже існуючих, так і будівництво нових доріг. Для цього важливо дотримуватися жорсткого контролю за технологією виробництва та ремонту дорожнього покриття, залучити закордонних інвесторів, а також забезпечити державне фінансування комплексу.

Ризик травматизму працівників автотранспортних підприємств є пов'язаний із основним різновидом діяльності – процесом перевезень пасажирів та вантажів, а також з виконанням вантажо-розвантажувальних робіт, зберіганням вантажів, здійсненням технічного обслуговування і ремонту транспортної техніки, постачанням експлуатаційними матеріалами виробництва та іншими процесами. Ризик виникнення небажаних подій при перевезеннях на самперед залежить від технічного стану транспортного засобу [3].

Для зменшення ризику виникнення травматизму працівників на автотранспортних підприємствах інженер з охорони праці під керівництвом роботодавець зобов'язаний [4]:

- наказом по підприємству визначити коло осіб, відповідальних за безпечне їх проведення;
- забезпечити працівників передбаченими НПАОП та актами підприємства з ОП, які необхідно знати і виконувати (з ОП, правила поводження з ТЗ, машинами, механізмами, устаткуванням та ін., користування засобами колективного захисту, ЗІЗ, зобов'язання, передбачені колективним договором (угодою) та правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства);
- на роботи з підвищеною небезпекою розробити і вивішуються на робочих місцях технологічні карти та забезпечується їх виконання.

Кожний працівник до початку роботи має переконатись у безпечному стані свого робочого місця, справності запобіжних пристроїв, інструментів, механізмів, необхідних для виконання роботи. У разі виявлення порушень безпечного стану робочого місця, які працівник не може ліквідувати, не починаючи роботи, має повідомити про них посадовій особі, відповідальній за безпечне виконання робіт.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Держпраці України. Режим доступу: <https://dsp.gov.ua/>
2. Пашкуцька Х. В., Марич В. М. Виробничий травматизм та професійні захворювання в Україні Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життедіяльності XIII Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених, курсантів та студентів - Львів, ЛДУБЖД, 2018 р. – С. 309–312.
3. Ризики у транспортних процесах : навч. посібник / І. О. Ткаченко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 114 с.
4. Правила охорони праці на автомобільному транспорті. Наказ МНС від 09.07.2012 № 964.